

СПИСАНИЕ ЗА ДЪЦА

Зима.

Снѣгъ засипалъ е дървета
По полета;
Нѣма живичка душица
Изъ горица.
Нѣма вечъ онѣзъ приятни
Сѣнки лѣтни—
Тежка зима безотрадна
Вече падна.
Вѣй фъртуна мразовита
И не пита,
Дали иматъ сиромаси
У дома си;
Дали иматъ въ тѣзъ дни тежки
Топли дрешки.

Ц. Калчевъ.

Дъщерята на моряка.

ило дѣте, тази вечеръ врѣмето е хубаво, морето спокойно и азъ ще отида да наловя риба; така се прощаваше стариятъ морякъ съ единчката си обична дъщеря, която бѣ останала безъ майка отъ една година.

Дъщерята изпрати милия си баща до улицата и му пожела „на добъръ часъ“! Тѣ живѣяха на край града близо до морето.

Стариятъ морякъ леко отвърза лодката, нареди я добръ и я пушна по гладката повърхност на морето.

Тѣнакъ вѣтрецъ подухваше по направление то на лодката и тя леко се носѣше по водата. Небото ясно, освѣтено съ милиони звѣзди. . . . Приятна морска нощъ! . . .

Леко се повдигаха гърдитѣ на стария морякъ. Чистъ морски въздухъ ги пълнѣше дълбоко. . . Лице зачервено, очи свѣтнали и отправени далече, далече въ хоризонта. . . . Гребне силно съ веслата, па отпустне ръцѣ; лодката тихо завори водата, а той съ жална пѣсенъ тѣggi разбива. . . Пѣсенъта се омайно далече носи. Тя буди спомени за миналъ животъ. . . . за добра майка и мила дъщеря. Съ дълбока въздишка пѣсенъта прѣкъсва и пакъ отново по силно я започва.

Цѣсенъта се слива съ морския шумецъ и като че става още по-жална. . . .

Полунощъ е вече. . . . Тѣнкиятъ вѣтрецъ спрѣ да духа. Морякътъ бързо хвърга мрѣжата. Той ставаше неспокоенъ . . . Отъ дълъгъ морски животъ, той познаваше, че иде лошо врѣме.

Далече бѣ забѣлѣзалъ гѣста мъгла. А вѣтрѣтъ спрѣ. . . . Това го много безпокоеше. Той тръгна назадъ. Веслата бързо плющѣха по водата, гърдитѣ се силно надуваха, очитѣ свѣтѣха. . . Но морето скоро потъмнѣ. . . . Вода, мъгла, небе, всичко бѣ едно. . . . Сега на кѣдѣ? Нищо не се виждаше . . . и стариятъ морякъ отпуста рѣцѣ.

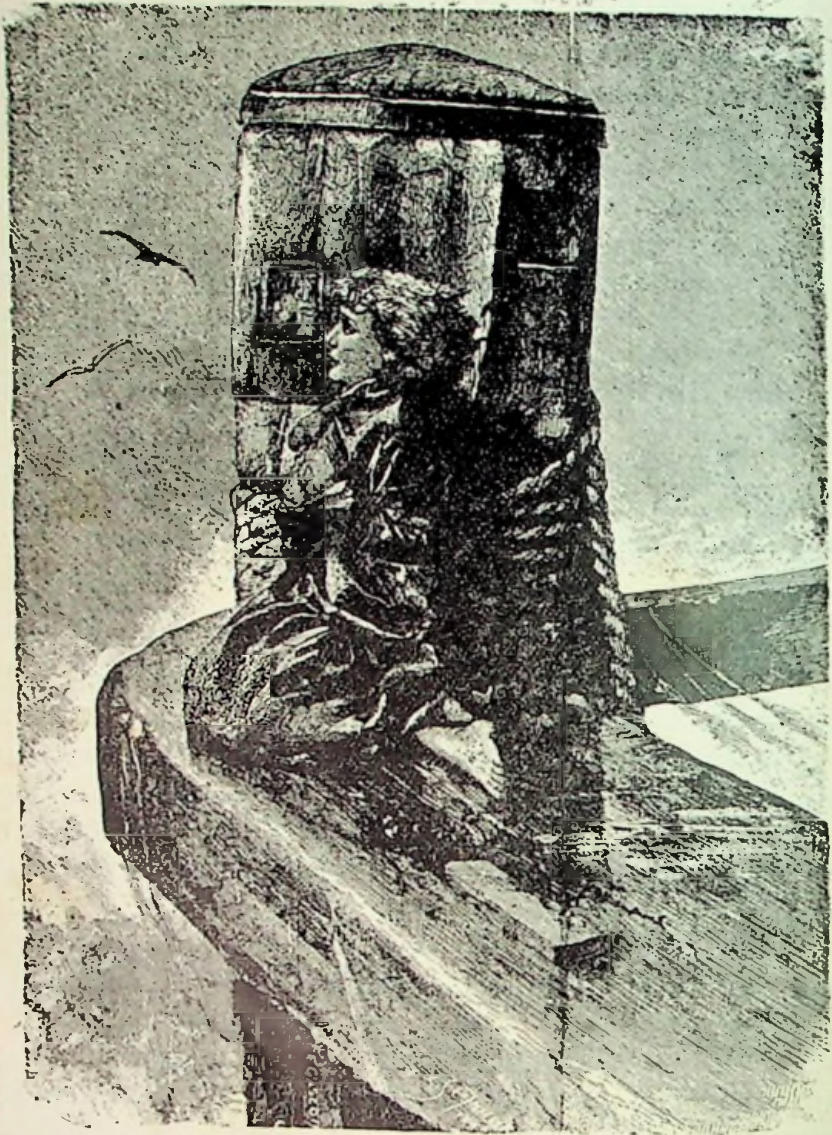
Минутитѣ, часовитѣ текатъ, а все още тази тъмнота. Отъ врѣме на врѣме бутваше лодката напредъ, засилване я силно и я оставяше.

*
* * *

Обѣдъ мина, а бащата още го имаше. Дѣщерята се много безпокоеше. Ту влѣзе въ кѣщи, ту излѣзе, погледне гѣстата мъгла и жално заплаче. Най-послѣ отиде при морето, но нищо не се виждаше . . . Тя отваря силно очи, мѣчи се да проникне прѣзъ тази тъмна завѣса и да види милия си баща, но напраздно. . . . Тя маха съ рѣцѣ, като че иска да очисти тази тъмнина, тя вика съ гласъ, но всичко глухо . . . и тя горко заплаче?! . . .

Вдигне очи, отправи погледъ, но мъглата още стои. . . . Най-послѣ се качва на високото мѣсто, гдѣто вързватъ лодкитѣ и отъ гдѣто даватъ знаци на моряцитѣ. Влиза между прѣгра-

дитѣ и отправа погледъ къмъ морето, но пакъ

нищо се не вижда. . . „Ахъ, милиятъ ми баща“! . .

Най-послѣ мъглата почна да се разредѣва. Момичето ставаше по-весело. По едно врѣме тя извика отъ радостъ; бѣше забѣлѣзала една черна точка на морската повърхность. Тя не сиѣмаше очи отъ нея. Точката все по-вече и по-вече се приближаваше. . . . Тя позна баща си. . . .

Най-сетнѣ лодката дойде. Дъщерята бързо слѣзе, помогна на баща си да изкочи на брѣга и се хвърли на шията му. . . . Баща и дъщеря стояха така дълго врѣме.

Б о р б а.

лъвцето изпрати послѣднитѣ си горещи лъчи надъ индийската равнина. Настѣпи нощта. Силното крѣкане на безбройнитѣ горски птици замлъкна. Подвижнитѣ маймуни заспиватъ по клонетѣ на дърветата; изчезватъ и послѣднитѣ искрици въ селскитѣ колиби. Всичко, което е работило прѣзъ деня, заспива.

Сега излизатъ нощнитѣ животни да си търсятъ храна. Стадо отъ слонове се промѣква тихо къмъ неограденитѣ посѣви, а други животни дебнишкомъ търсятъ жертвата си.

Изведнажъ се чува силниятъ ревъ на лъва. Страхъ обзема всичко живо. . . . Събуденитѣ

маймуни, уплашени, настръхнали, бързо се катерятъ по нависоко. Овцетѣ се натискатъ една друга, кравитѣ, конетѣ, силно сумтятъ; а други бѣгатъ изъ гората, кждѣто имъ очи видятъ. . . . Даже и слоноветѣ почватъ да се безпокоятъ. Лъвътъ изрѣвава за послѣденъ пжтъ и трѣгва за ловъ. По пжтя напада на всичко що забѣлѣжи.

Веднажъ лъвътъ видѣлъ единъ биволъ и се опжтилъ къмъ него. Съ очи свѣтнали, грива настръхнала, той се хвърга отдалече върху нещастното животно. Биволътъ леко се отмѣстя въ страна. . . . Започва се борба на животъ и смъртъ. Лъвътъ при втори скокъ си впива остритѣ зѣби въ шията на бивола и кръвта бликва, като отъ изворъ, по главата на бивола. Нещастното животно събира послѣднитѣ си сили за спасение: въ единъ мигъ той отхвърля лъва отъ себе си и лъвътъ пада на земята. Веднага се спуща върху него и забива остритѣ си рога въ корема на лъва. Лъвътъ се подига да се хвърли отново, но силитѣ му го напущатъ. . . . Борбата се свърши.

Не се измина дълго врѣме и силнитѣ голѣми борци се обърнаха на два безжизнени трупа. Скоро станаха плячка на хищнитѣ птици.

Зимна игра.

Какъ е мрачно! Колко днеска
Тъменъ е простора!
Ето нѣ и снѣгъ закапа —
Тичайте на двора!

Ехъ, че топки ще си правимъ
Бѣлички и нѣжни!
Послѣ бой ще си отворимъ
Съсъ гранати снѣжни.

Хайде! викна Димитрана,
Викна и затропка,
Ето ази ще зафърля
Мойта снѣжна топка.

Ц. Калчевъ.

Какъ се качила баба на небето.

(НАРОДНА ПРИКАЗКА).

Живѣлъ дѣдо съ старата си бабичка въ сиромашка кѣщица. Всичкиятъ имъ имотъ билъ една пѣстра качулата кокошчица, която се въртѣла повече около своитѣ господари.

Веднажъ кокошката намѣрила едно едро бобово зърно и взела да се мѣчи да го клѣвне. Зърното отскачало на разни страни и паднало прѣзъ една дупка подъ пода на стаята. Тамъ пуствало корени и взело да расте нагорѣ и подигнало дѣската, та я изкривило. Старецътъ разковалъ дѣската и оставилъ боба да расте свободно. Расълъ що расалъ и за скоро стигналъ до тавана. Отворилъ дѣдо дупка и на тавана, па оставилъ боба да расте още по-нагорѣ. Слѣдъ мѣсецъ-два бобътъ достигналъ на височина до небето.

Поискалъ дѣдо да се възкачи по боба на високото небе, но бабата го не пушчала самъ, а искала да вземе и нея съ себе си.

— Какъ ще те взема! отговорилъ зачудено дѣдото.

— И това ли да те науча, отговорила сърдито бабата. Тури ме въ единъ човалъ, улови го съ зѣби и тегли нагорѣ!

Казано и свършено. Пъхналъ дѣдо бабата въ човала, стисналъ го съ зѣби и почналъ да се катери по бобовото стебло къмъ небето. Катерилъ се часъ, два, три, ала небе високо, не се стига. Почине малко, пакъ тръгне.

Но бабата не търпи. тя иска по-скоро да стигне на небето; затова всѣка минута крѣскала отъ човала: „Ей, дѣдо, наближава ли небесната врата?“ Но дѣдо мълчи и стиска здраво съ зѣби човала.

Покачилъ се дѣдо още малко и бабата отново закрѣскала отъ човала: „Ей, старикъ, кога ще стигнемъ небето?“ Но дѣдо все мълчи и нищо не дума.

Бабата се разсърдила много и взела да рита въ човала и силно да крѣщи: „Дъртако н'едни! защо мълчишъ като дърво, та не казвашъ наближаваме ли небето!“

Дѣдо поискалъ да успокои бабата, та отворилъ уста да ѝ каже да потърпи още малко, но зѣбитѣ му изтървали човала и тя паднала на земята, та се прѣснала като жаба. А дѣдо отишелъ на небето самъ и отъ тогазъ вече се не върналъ.

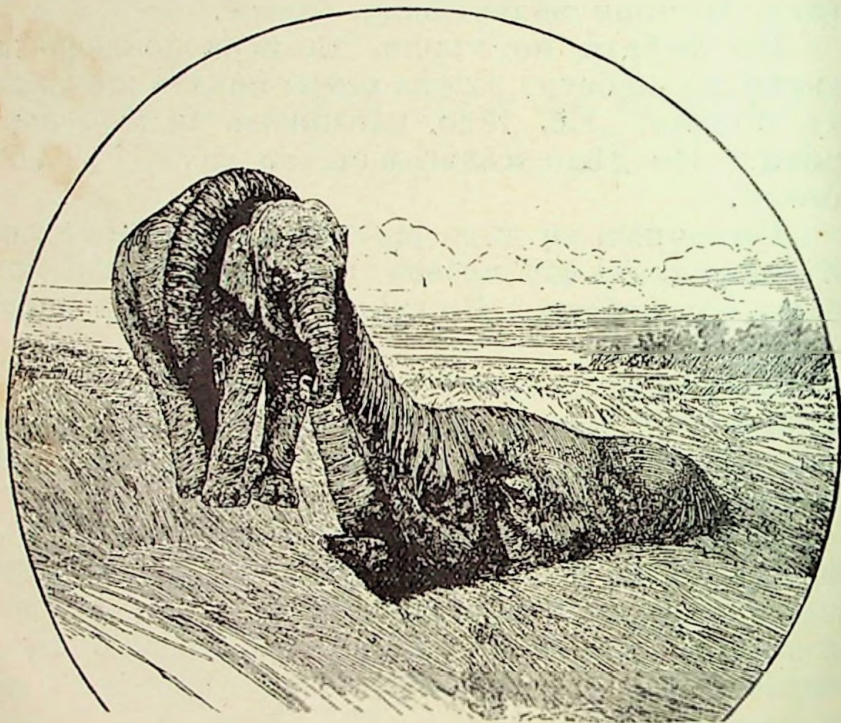
Изъ живота на животнитѣ.

I.

Майчина любовь.

Слоноветѣ много обичатъ рожбитѣ си, тѣ даватъ и живота си заради тѣхъ.

Веднажъ ловци прѣслѣдвали едно ранено слонче, което бѣгало заедно съ майка си. На срѣща имъ имало голѣма рѣка. За да се спасятъ отъ ловцитѣ трѣбвало да прѣминатъ тази рѣка. Майката се хвърлила въ дълбоката рѣка, но слонче-

то се страхувало. Веднага тя го зграбчова здраво съ хобота си и се впуска да плава къмъ другия

брѣгъ. Безъ да гледа на голѣмата тежестъ, тя държала високо надъ водата милата си рожба.

Ловцитѣ се крайно трогнали отъ тази майчина любовъ и оставили да прѣслѣдватъ нещастното сѣмейство.

II.

Милостивиятъ слонъ.

тъ Индия имало голѣмъ гладъ. По пѣтищата, що водѣли къмъ царския палатъ, лежали гладни, умирающи индийци.

Веднажъ царьтъ ѣздилъ на слонъ по тѣзи пѣтища и не обръщалъ внимание на нещастниците, които протѣгали рѣцѣ за помощъ. Той не помислювалъ никога за бѣднитѣ си подданици, а билъ безсърдеченъ и жестокъ спрямо тѣхъ.

Царьтъ заповѣдалъ на водача да кара слона вървѣтъ множеството — да го гази и тѣпче! Но слоньтъ билъ съ милостиво сърдце: едни отъ нещастниците повдигалъ съ хобота си и ги слагалъ на страна, а други — внимателно прѣскачалъ, или заобикалялъ. И така на никого страданията не биле увеличени отъ неговитѣ тежки крака.

Василъ Левски въ гр. Троянъ.

сва бѣ въ началото на мѣсецъ юлий 1872 год. Рано сутринъта Левски съ другаря си Хр. Цоневъ излѣзоха отъ гр. Ловечъ. Левски бѣше прѣоблѣченъ въ турски дрехи : дебели абени потури, съ шаячено кебе; около кръста му голѣмъ червенъ поясъ и на главата му пюскюлия фесъ — сѣщи турчинъ. Яхнали и двамата на коне, спокойно си пѣтуваха по троянското шосе.

Тѣкмо по пладнѣ стигнаха въ махалата, която се намира на единъ километъръ отъ гр. Троянъ. Отбиха се въ къщата на дѣда Вълча — приятель на Хр. Цоневъ. Той ги посрѣшна много добръ, взе имъ конетѣ да ги поразходи и слѣдъ това почна да сваля товара имъ, но Левски не позволи това. Вързаха конетѣ въ яхъра, а гоститѣ сѣднаха да обѣдватъ. Послѣ направиха една сладка почивка на зелената морава подъ сѣнчеститѣ дървета, близо до бистрата шумяща рѣчица. . . .

На трѣгване Левски повѣри коня си на дѣда Вълча, като му съобщи, че отъ Троянъ ще изпрати вѣренъ човѣкъ и да му го прѣдаде. Тѣ пристигнаха въ града въ 10 часа и влѣзоха въ дѣдовия Бочовъ ханъ. Ханътъ и кафенето бѣха прѣпълнени отъ посѣтители. Много отъ тѣхъ поздравиха Христа съ „добръ дошълъ“ и съ лю-

бопитство изглеждаха другаря му. На запитванията, кой е той, Христо отговаряше: „Търговецъ е за шаяци. Е тамъ . . . . долу се събрахме съ него и казва, че билъ отъ Плѣвентъ!“

Слѣдъ малко въ кафенето влѣзе единъ познатъ на Левски и като видѣ апостола въ турски дрехи, остана очуденъ и вмѣсто да го поздрави, даде му знакъ и влѣзоха въ една вътрѣшна стая.

— Че какъ и съ какво дойдехте?

— Съ собствения си конь.

— А гдѣ е той?

— Оставихъ го у дѣда Вълча при тецавицитѣ.

И Левски помоли приятельтъ си да изпрати вѣренъ човѣкъ да го докара. Той изпрати калфата си Банко, като му заповѣда отъ гдѣ да мине и съ каква прѣдпазливостъ да го введе въ тъмния яхъръ.

Банко бѣше пѣргаво и послушно момче. Не се измина много и той яхналъ на коня, връщаше се въ Троянъ. На срѣдъ пътя слѣзе отъ коня и полюбопитствува да види, каква е тази дълга и тежка товарчинка, която е привързана о седлото му. Върза коньтъ о едно дърво и започна да отвързва товарчинката. Но въ нея що вижда! . . . . Студени трѣпки го побиха, като блѣсна прѣдъ очитѣ му нова иглянка пушка и една голѣма сабя. Бързо нареди всичко, качи се на коня и право въ хана Левски прие коня и прѣгледа прѣдметитѣ що носѣше.

На слѣдната вечеръ комитетскитѣ членове се събраха на тайно засѣдание. Левски откри засѣданието съ една пламена рѣчь, като насърдчи другаритѣ си да бждатъ бодри и вѣрни къмъ освободителното дѣло. Слѣдъ това прѣгледа кни

жата и касата на мѣстния комитетъ, съобща имъ за новитѣ измѣнения на централния уставъ и най-послѣ имъ прѣдложи да си избератъ ново настоятелство.

Прѣди да се закрие засѣданието, Левски имъ прочете писмото, съ което се натоварва отъ централния комитетъ въ Букурещъ да дѣйствува като главенъ апостолъ и организаторъ на комитетитѣ по освобождението на България.

Слѣдъ това Левски сърдечно се сбогува съ другаритѣ си и на слѣдния день напустна гр. Троянъ.

Пѣсень на вѣрачето.

Духа вѣтъръ, лудо отминава,
Сипе се снѣгътъ,
А вѣрачето въ поле опустѣло —
Весело: „Црѣкъ! Црѣкъ“!

Прѣспи снѣжни ширно се навалятъ,
Пушатъ всѣки пѣтъ, —
А вѣрачето вредомъ се вѣстява —
Весело: „Црѣкъ! Црѣкъ“!

Ту подскокне, па далечъ отфрѣкне,
Скрий се въ гжстѣ шумакъ;
Своята пѣсень сладка и сърдечна
Продължава пакъ.

Хр. Боневъ.

Самичко на полето.

Охъ, останало самичко
На полето,
Та измръзнало горкото
Зайче клето!

Но случайно Алексинка
Го намира
И отъ милостъ го въ дома си
Тя прибира.

Катъ се стопли, и заприпка
Зайче клето:
Иска пакъ да си отиде
На полето.

Ц. Калчевъ.

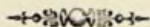

Майчини сълзи.

Една вечеръ Иванъ, като се върна отъ училище, забълъжи майка си много нажалена. Нейнитѣ очи бѣха много зачервени и сълзи лъщѣха по тѣхъ. Иванъ веднага разбра причината на това: прѣдъ майка му стоеше отворена неговата училищна книжка съ слабия му успѣхъ. Той се много натъжи, затвори се въ стаята и захвана дълбоко да мисли.

„Не, азъ ще гледамъ да се поправя; слѣдъ три мѣсеца ще бѣда първия ученикъ и ще зарадвамъ майка си!“ . . . Иванъ започна усилено да работи. Нѣма вече разсѣяни погледи и необмислени отговори. Всѣки день той бѣше готовъ съ своитѣ уроци.

Изминаха се три мѣсеца и занесоха Ивановата училищна книжка на майка му. Той намѣри майка си пакъ натъжена и насълзена. Но сега нейнитѣ сълзи не бѣха отъ скръбъ, а тя плачеше отъ радостъ!

Бачковскиятъ монастиръ.

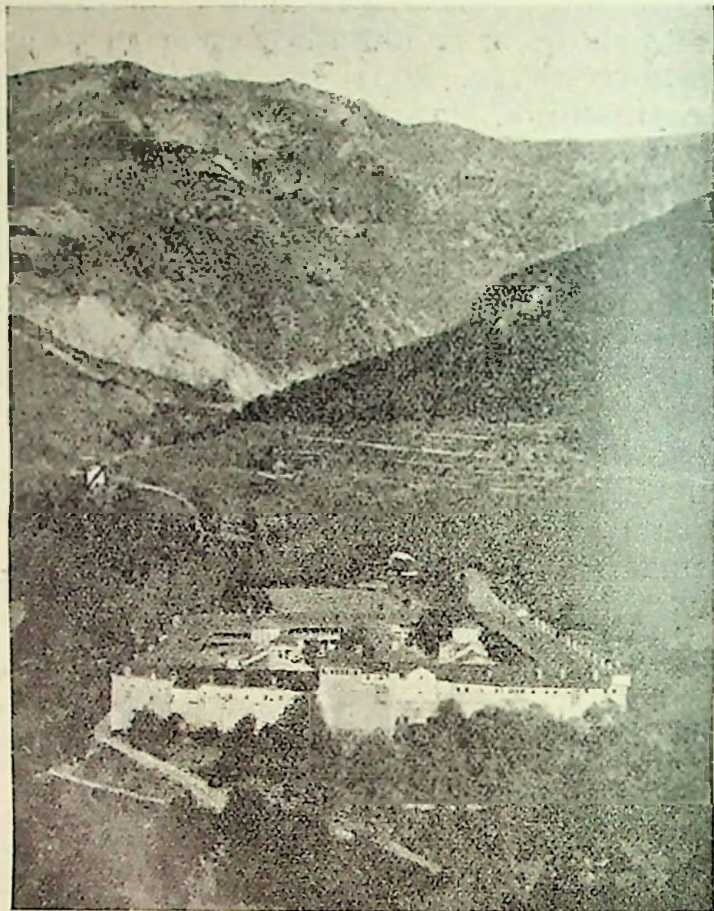
Хубави, много хубави природни мѣста има изъ нашето отечество . . . Ние вече въ редъ книжки даваме описанието на такива красиви кѣтчета и за напредъ нѣма да забравяме още много други, които се криятъ въ недрата на Ст. Планина, Срѣдня-гора, Рила и Родопитѣ... И когато се запознаемъ съ всички тѣзи богатства, можемъ да въздѣхнемъ и проговоримъ съ думитѣ на поета: „Отечество любезно, колко хубаво си ти!“ . . . .

Едно отъ хубавитѣ мѣста е кѣтчето, гдѣто се намира *Бачковскиятъ монастиръ*. Той е построенъ въ срѣдъ Родопитѣ, на югъ отъ гр. Пловдивъ. За да се отиде тамъ, минава се прѣзъ гр. Станимака и се пѣтува по течението на Чепеларската рѣка. Пѣтътъ минава прѣзъ най-разнообразни и живописни мѣста. На всѣка страна гледашъ все нови и нови хубости . . . . Ето, прѣдъ тебъ се изпрѣчва единъ голъ ридъ, изправенъ като стѣна, нахъбенъ и прѣсеченъ съ малки и голѣми урви. . . . . Слѣдъ него другъ хълмъ покритъ съ гѣста букова гора, а по-нататъкъ долинка, заградена съ хълмове обрасли съ зелена трѣва и прошарена съ миризливи планински цвѣтя. А при политѣ имъ блика студенъ изворъ съ сладка кристална водица . . . По-нататъкъ по височината се нижатъ една до друга омайни зелени полянки, обиколени, като вѣнецъ, съ стройни млади борики. . . . .

Слѣдъ 2—3 часа пѣтуване се пристига въ монастиря. Той е разположенъ на високия край на една малка котловина, а по долу отъ него,

до рѣката, около 15 минути, се намира селото Бачково.

Бачковскиятъ манастиръ има хубаво мѣстоположение. Сгущенъ, като птиче гнѣздо, въ дъл-

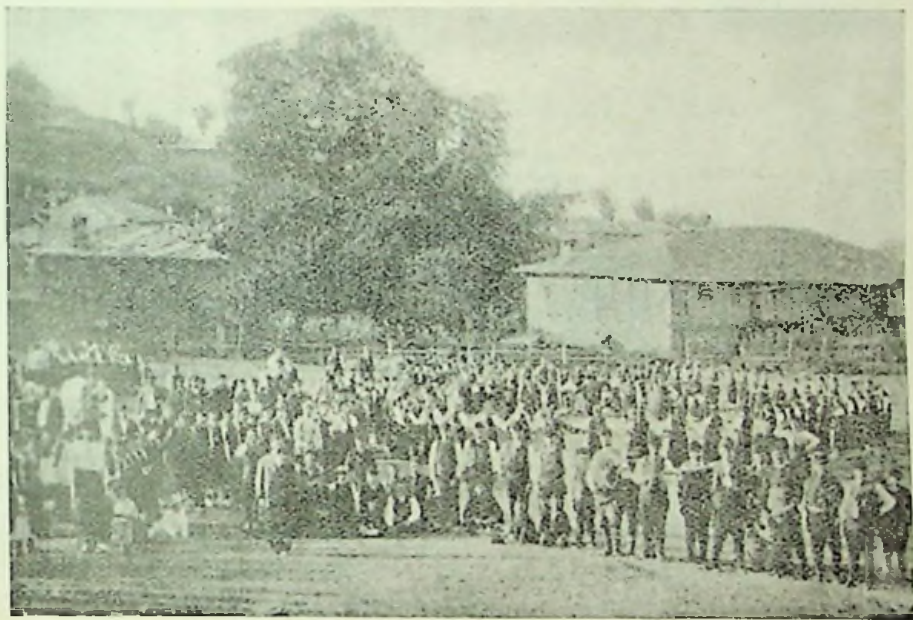
Бачковскиятъ манастиръ.

боката малка котловина, заграденъ съ зелени поляни и съ хубави, като букетъ горички. . . . Въздухътъ е чистъ и запазенъ отъ силнитѣ

вътрое. Прѣзъ лѣтото е хладно и приятно, за-
това дохождатъ доста хора да прѣкарватъ го-
рециѣ дни.

Монастирътъ е много старъ, съграденъ е въ
1804 година. Той има голѣми имоти и по богат-
ство иде слѣдъ Рилския монастиръ. Гърциѣ
сѣ го владѣли до прѣди нѣколко години и сега
е въ български рѣцѣ. Той е притѣжавалъ бо-
гата библиотека, много цѣнни старини, но всич-
ко това гърциѣ сѣ го разграбили и изгорили.

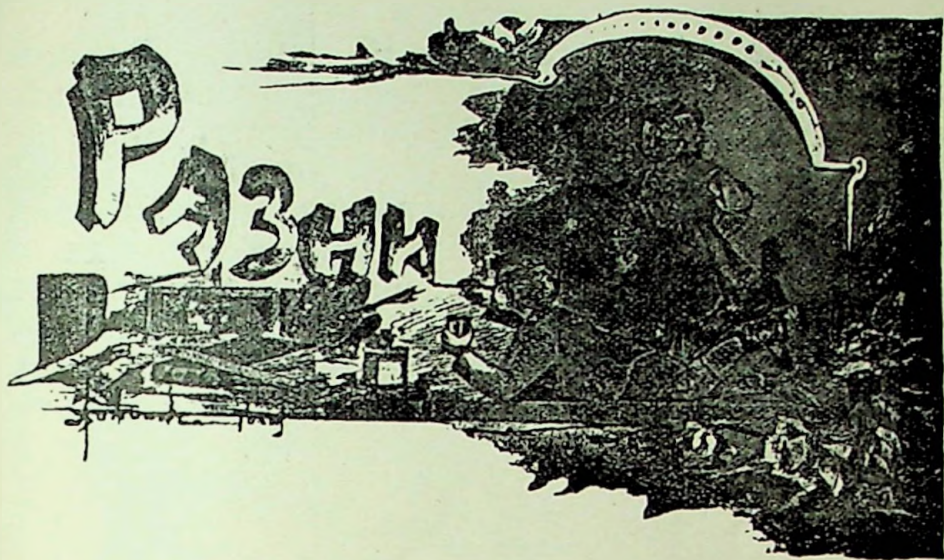
Прѣди една година игумена на манастира е
открилъ гроба на българския свѣтителъ *Цатри-*
архъ Евтимий. Той се намира прѣдъ самата

входна врата на главната монастирска църква.
Това откритие зарадва цѣлия български народъ,
защото се узна най-послѣ, гдѣ си е сложилъ
† коститѣ този великъ и святъ българинъ. †

На връщане се иска на пжтника да обиколи всички накацали гиздави села при сѣвернитѣ поли на Родопитѣ. Тѣ се редятъ едно отъ друго все хубави и по хубави . . . Лѣтѣ се пълнятъ съ сѣмейства дошли отъ Пловдивъ и намиратъ хубава почивка по красивитѣ поли на Родопитѣ. А празникъ, колко е весело! . . . Събрани на мегдания, както това видѣхме въ с Бойково, се лянитѣ и селянкитѣ кръшни хора изреждатъ едно подиръ друго. Верѣдъ тѣхъ гайдата пищи и момцитѣ съ пѣсни и викове лудо скачатъ и гласа имъ се отнѣса далече, далече. . . .

1. **Срѣдство противъ брадавицитѣ.** Приготовя се отъ фланела малѣкъ бинтъ (прѣврѣзка) покрива се една частъ отъ него съ размекнатъ черенъ сапунъ и се завѣрзва добръ брадавицата, като се оставя да прѣстои едно денонощие. Подиръ това се отнема стария бинтъ и се поставя новъ, съ новъ сапунъ. Слѣдъ като се повтори това 3—4 пѣти, брадавицитѣ омекватъ и могатъ лесно да бждатъ очистени.

изъ „ПРИРОДА“.

2. **Пиянството и охтиката.** Единъ знаменитъ френски лѣкаръ, слѣдъ дълги наблюдения, е узналъ, че най-главната причина за заболѣване отъ охтика е пиянството. Отъ 2190 охтичави, лѣкувани въ неговата болница, 1229 били пияници.

изъ „ПРИРОДА“.

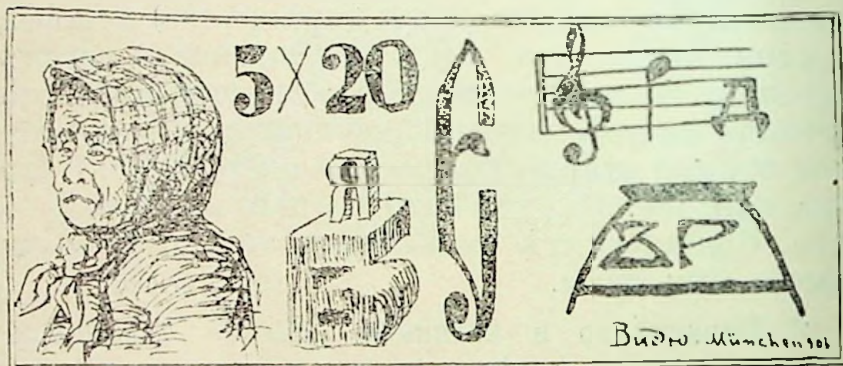

3. Кучка дойка на прасета. Въ градъ Видинъ нѣкой си кафеджия ималъ кучка. Тя родила нѣколко кученца, които кафеджиятъ хвърлилъ до едно, та майката останала безъ рожба.

Слѣдъ день, едва кафеджиятъ купилъ двѣ малки прасета. Кучката се сближила съ тѣхъ и почнала да ги кърми като майка. Господарьтъ ѝ силно се ядосвалъ отъ тази ѝ пошлостъ, та всѣкога я пѣдилъ отъ прасетата. Ала тя пакъ го издебнувала и ги извеждала на пѣтя да ги храни като кученца.

Изъ сп. „Природа“.

Ребусъ.

Редактира и издава научното дружество „Отецъ Пансий“¹
гр. Казанлъкъ.

Не мърдай . . . . азъ ще те обуя!

Нѣма вече . . .

Нѣма вече да прѣлитатъ
Пеперудки снѣжни,
Нѣма вече да вѣрлуватъ
Вѣтрищата прѣжни.

Нѣма вече и рѣката
Да е окована, —
Нѣма вече да е тѣженъ
И мраченъ балкана.

Нѣма вече и полето
Да е пусто, диво,
Нѣма вече и небето
Да е мрачно, сиво . . .

Всичко пакъ ще се усмихне,
Слънце ще изгрѣе,
И природата на ново
Пакъ ще заживѣе.

Люб. Бобевскѣ

СПИСАНИЕ ЗА ДЪЦА

Дѣдо Мразъ.

— Сбогомъ, милички дѣчица, —
    Ще си ходя азъ;
Пжтъ далеченъ ще се бие . . . .
    — „Сбо-омъ, дѣдо Мразъ!“

— До година пакъ ще дойда —
    Вашъ гостъ съмъ тогазъ,
Че сега ме пролѣтъ пжди . . . .
    — „Сбогомъ, дѣдо Мразъ!“

— Съ топли дрешки ме срѣщнете,
    И съсъ сладъкъ гласъ . . . .
Сбогомъ, милички дѣчица!
    — „Сбогомъ, дѣдо Мразъ!“

Люб. Бобевски.